

Datum
2025-09-12
ESV dnr
2025-01531
Handläggare
Maria Modin

Ert datum
2025-06-27
Er beteckning
Fi2025/01473

Finansdepartementet

Nya uppgifter för Utbetalningsmyndigheten och avveckling av Rådet för korrekta utbetalningar från välfärdssystemen

Ekonomistyrningsverket (ESV) besvarar remissen utifrån sin roll som expertmyndighet för ekonomisk styrning i staten och specifikt utifrån uppdraget i myndighetens instruktion att ansvara för att samordna arbetet med att säkerställa korrekta utbetalningar från välfärdssystemen.

ESV:s ställningstagande

1. Utbetalningsmyndigheten tar över uppgifter från Ekonomistyrningsverket

ESV tillstyrker förslaget att Utbetalningsmyndigheten ska överta Ekonomistyrningsverkets uppgifter enligt förordningen (2021:663) om arbetet med att säkerställa korrekta utbetalningar från välfärdssystemen.

För vissa av uppgifterna lämnas kompletterande kommentarer om behov av åtgärder som ESV bedömer skulle förbättra förutsättningarna för att föreslagna förändringar ska få önskad effekt.

- a) Redovisa en bedömning av den totala omfattningen av felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen

I § 13 i förordningen föreslås bland annat att Utbetalningsmyndigheten ska redovisa resultaten av genomförda omfattningsstudier, en bedömning av den totala omfattningen av felaktiga utbetalningar och en analys av orsakerna till felaktiga utbetalningar. För att ESV enligt nuvarande regelverk ska kunna redovisa den totala omfattningen av felaktiga utbetalningar genomför ESV egna studier med hjälp av information som inhämtas från Statistiska centralbyrån (SCB) och från utbetalande myndigheter. Dessa studier syftar till att uppskatta storleken på felaktiga utbetalningar som beror på att den sökande inte redovisat inkomster från svartarbete eller inte längre är bosatt i Sverige.

För att Utbetalningsmyndigheten ska kunna genomföra sådana studier krävs rättsligt stöd för att hämta in och behandla sådan information som huvudsakligen består av personuppgifter.

ESV anser att regeringen bör säkerställa att Utbetalningsmyndigheten har de rättsliga förutsättningar som krävs för att inhämta och behandla personuppgifter för att få ökad kunskap om orsaker till felaktiga utbetalningar.

Om sådant stöd saknas när verksamheten övergår till Utbetalningsmyndigheten skulle det innebära en risk för att de studier som ESV påbörjat inom ramen för sitt nuvarande uppdrag inte kan slutföras efter årsskiftet.

b) Genomföra årliga attitydundersökningar av allmänhetens inställning till felaktiga utbetalningar

I § 9 i förordningen föreslås att Utbetalningsmyndigheten ska genomföra årliga attitydundersökningar av allmänhetens inställning till felaktiga utbetalningar. ESV anser att det är en uppgift som kan genomföras mer sällan. Undersökningen kostar i dagsläget ca 500 000 kr årligen och resultaten uppvisar mycket små förändringar från år till år.

Resultatet av attitydundersökningarna ska enligt § 10 i förordningen vara en del av den samlade analysen av uppföljningen av det riksdagsbundna målet som Utbetalningsmyndigheten årligen ska redovisa till regeringen.

ESV har sedan flera år tillbaka upphandlat tjänsten att genomföra attitydundersökningar från Statistiska centralbyrån (SCB). Undersökningsresultaten har levererats av SCB i form av datafiler som ESV har bearbetat och analyserat. Genom att datafilerna består av mikrodata har ESV bland annat kunnat bedöma om det eventuellt skett förändringar i attityderna mellan åren som är statistiskt signifikanta.

För att kunna genomföra analyser krävs rättsligt stöd för att inhämta och behandla information som huvudsakligen består av personuppgifter.

ESV anser att regeringen bör säkerställa att Utbetalningsmyndigheten har de rättsliga förutsättningar som krävs för att inhämta och behandla personuppgifter för att få ökad kunskap om orsaker till felaktiga utbetalningar.

2. Rådet för korrekta utbetalningar från välfärdssystemen avvecklas
ESV tillstyrker förslaget att Rådet för korrekta utbetalningar från välfärdssystemen ska avvecklas.

ESV instämmer i bedömningen att de uppgifter som rådet har haft, i huvudsak omhändertags genom den etablerade samverkan som finns mellan berörda myndigheter och som kommer att finnas när uppgifterna vid ESV inordnas i Utbetalningsmyndigheten.

ESV instämmer i bedömningen att möjligheten för de myndighetschefer som ingår i rådet att föra fram synpunkter på förslag och lägesbeskrivningar upphör till följd

av att rådet avvecklas, men att andra samverkansformer kommer att kunna ge motsvarande möjligheter för myndigheterna att föra fram synpunkter kopplade till de förslag, lägesrapporter och analyser som Utbetalningsmyndigheten lämnar till regeringen.

ESV instämmer i bedömningen att avvecklingen av rådet därför sammantaget inte förväntas få någon större påverkan på myndigheternas och regeringens arbete mot felaktiga utbetalningar.

När det gäller eventuell kostnadsbesparing med anledning av rådets avveckling uppskattar ESV att den uppgår till ca 500 000 kr årligen vad gäller ESV:s förvaltningsanslag. Hur stor påverkan avvecklingen får på berörda myndigheters motsvarande anslag kan ESV inte bedöma.

3. Den årliga samlade analysen ska anpassas till det nya målet för området korrekta utbetalningar från välfärdssystemen

ESV tillstyrker förslaget att Utbetalningsmyndigheten senast den 15 april varje år för regeringen ska redovisa en samlad analys av i vilken utsträckning de felaktiga utbetalningarna från välfärdssystemen och den brottslighet som riktas mot dessa system har minskat.

ESV bedömer att ändringen av målformuleringen sammantaget inte kommer att få någon större påverkan på myndigheternas och regeringens arbete mot felaktiga utbetalningar. ESV bedömer att förändringen kan komma att innebära ökade kostnader både för Utbetalningsmyndigheten och berörda myndigheter om regeringen har för avsikt att komplettera befintliga återrapporteringskrav till myndigheterna i deras regleringsbrev.

I detta ärende har generaldirektör Clas Olsson beslutat. Även avdelningschef Peter Kvist samt t.f. enhetschef Eva Lindblom har deltagit i beredningen. Utredare Maria Modin har varit föredragande.

Datum: 2025-09-12

Beslutande
Clas Olsson
Namnförtydligande

Föredragande
Maria Modin
Namnförtydligande

Denna handling har beslutats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.